

Lasten ja nuorten alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

Sisältö

- Johdanto
- Kansallinen lapsistrategia ja toimeenpano
- Lasten arjen hyvinvoinnin tekijät
- Lasten ja nuorten määrä ja ennuste Keski-Pohjanmaalla
- Lasten ja nuorten hyvinvointi 2025, poimintoja kouluterveyskyselystä
- Lasten ja nuorten huolet Keski-Pohjanmaalla
- Yhteistyö lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi
- Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät sekä ongelmia ehkäisevät palvelut
- Hyvinvointialueen, kuntien ja 3. sektorin yhteisövaikuttavuustyön johtamisen, kehittämisen ja käytännöntyön implementoinnin rakenne
- Lastensuojelu
- Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit
- Suunnitelman toteutus ja seuranta
- Lähteet ja liitteet

Johdanto

- Lasten ja nuorten hyvinvointi on keskeinen osa Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategiaa ja tulevaisuuden rakentamista.
- Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029 ohjaa alueellista työtä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä ongelmien ennaltaehkäisemiseksi.
- Hyvinvointisuunnitelma sisältää lakisääteiset lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2026-2029, opiskeluhuoltosuunnitelman 2026-2029, ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelman 2026-2029. Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on Keski-Pohjanmaan alueellisen hyvinvointisuunnitelman osa, jossa kuvataan tarkemmin lasten ja nuorten hyvinvointia ja sen tukemiseksi tehtäviä toimia.
- Vuoden 2026 aikana kootaan lakisääteinen neuvolasuunnitelma osaksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa ja siten osaksi alueellista hyvinvointisuunnitelmaa. Lisäksi hyvinvointisuunnitelma sisältää alueen kulttuurihyvinvointisuunnitelman.
- Suunnitelma perustuu lainsäädäntöön (sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki 612/2021, lastensuojelulaki 417/2007) ja valtakunnallisiin linjauksiin, mutta sen painopisteet ja toimenpiteet on määritelty Keski-Pohjanmaan tarpeista ja tilannekuvasta käsin.
- Suunnitelman valmistelussa on hyödynnetty ajankohtaista tietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnista, kuten Kouluterveyskyselyn tuloksia, Sotkanet-indikaattoreita sekä alueellisia kyselyjä.
- Nuoret, perheet, ammattilaiset ja järjestöt ovat osallistuneet suunnitteluun työpajojen, kyselyjen ja kuulemisten kautta.
- Lasten ja nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet kasvuun, oppimiseen ja osallisuuteen edellyttävät tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Työn perustaksi on valittu yhteisövaikuttavuuden malli, joka korostaa monimutkaisten haasteiden ratkaisemista yhdessä. Tämän toteutuminen vaatii selkeitä ja toimivia yhteistyörakenteita kaikilla tasoilla – asukkaiden arjesta ylimpään johtoon
- Suunnitelma sisältää konkreettiset toimenpiteet, vastuutahot ja mittarit, joiden avulla edistymistä seurataan ja arvioidaan vuosittain. Alueellisen hyvinvointisuunnitelman toteutumista raportoidaan vuosittaisessa hyvinvointikertomuksessa, joka viedään valtuustoon.
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien sisällöstä säädetään lastensuojelulain 12 §:ssä. Sen tulee sisältää tiedot lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta, lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista, yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä sekä suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta. Tämän lisäksi hyvinvointialueiden suunnitelmien tulee sisältää tiedot lastensuojelun tarpeesta, siihen varattavista voimavaroista sekä lastensuojelun palvelujärjestelmästä.

Kansallinen lapsistrategia ja toimeenpano

- Vuonna 2021 vahvistettu lapsistrategia on Suomen kansallinen pitkän aikavälin suunnitelma lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja oikeuksien vahvistamiseksi.
- Strategia perustuu tutkimukseen ja YK:n lasten oikeuksien sopimukseen ja sen neljään periaatteeseen, joita ovat syrjimättömyys, lapsen edun ensisijaisuus, oikeus elämään ja kehittymiseen sekä osallisuus. Sopimus on ollut Suomessa voimassa vuodesta 1991.
- Lapsistrategian 3 päätavoitetta ovat: 1) Lapsi- ja perhemyönteisen Suomen rakentaminen, 2) lapsen oikeuksien vakiinnuttaminen kaikessa toiminnassa ja 3) haavoittuvassa asemassa olevien lasten tukeminen.
- Lapsistrategian nykyinen toimeenpanosuunnitelma kattaa vuodet 2024-2027, ja sisältää 34 toimenpidettä lasten ja nuorten oikeuksien vahvistamiseksi. Toimenpiteet jakautuvat kolmeen kokonaisuuteen:

- Kaikkien lasten Suomi
- Hyvinvoivat ja osaavat lapset
- Lapset osallisina yhteiskunnassa

Lasten arjen hyvinvoinnin tekijät

Lasten arjen hyvinvoinnin tekijät Kallisen ym. (2021) mukaan lasten hyvinvointi rakentuu neljästä keskeisestä narratiivista:

1. Turvallisuuden rakentuminen:
Lapsille tärkeää on arjen turvallisuus ja luottamus.
2. Kuulluksi ja ymmärretyksi tuleminen:
Hyvinvointi vahvistuu, kun lapset kokevat, että heidän ajatuksiaan arvostetaan.
3. Tietämisen ja päätöksen teon mahdollisuus:
Lapset haluavat tietoa ja mahdollisuuden vaikuttaa arkeensa.
4. Aktiivinen osallisuus ja toimijuus:
Hyvinvointi liittyy siihen, että lapset voivat osallistua ja toimia aktiivisesti

Lapset kokevat hyvinvointinsa rakentuvan arkisista, pienistä asioista, ei niinkään suurista tapahtumista

Lasten aktiivinen kuunteleminen ja heidän merkityksensä arvostaminen on avain heidän hyvinvointinsa ymmärtämiseen.

Keskeiset narratiivit lasten hyvinvoinnista

Turvallisuuden rakentuminen

Lapsille tärkeää on arjen turvallisuus ja luottamus.

Kuulluksi ja ymmärretyksi tuleminen

Hyvinvointi vahvistuu, kun lapset kokevat, että heidän ajatuksiaan arvostetaan.

Tietämisen ja päätöksenteon mahdollisuus

Lapset haluavat tietoa ja mahdollisuuden vaikuttaa omaan arkeensa.

Aktiivinen osallisuus ja toimijuus

Hyvinvointi liittyy siihen, että lapset voivat osallistua ja toimia aktiivisesti.

Lasten ja nuorten määrä ja ennuste Keski-Pohjanmaalla

Keski-Pohjanmaalla on väestömäärään suhteutettuna yksi Suomen suurimmista lasten ja nuorten ikäluokista. Vaikka alue on tällä hetkellä nuorekas, väestöennusteet osoittavat lasten ja nuorten määrän olevan laskussa tulevina vuosikymmeninä.

Alueella asuu 14 600 lasta ja nuorta. Luku kattaa kaikki 0–17-vuotiaat ja perustuu vuoden 2024 lopun tilanteeseen.

Tulevaisuuden näkymät: Laskeva trendi

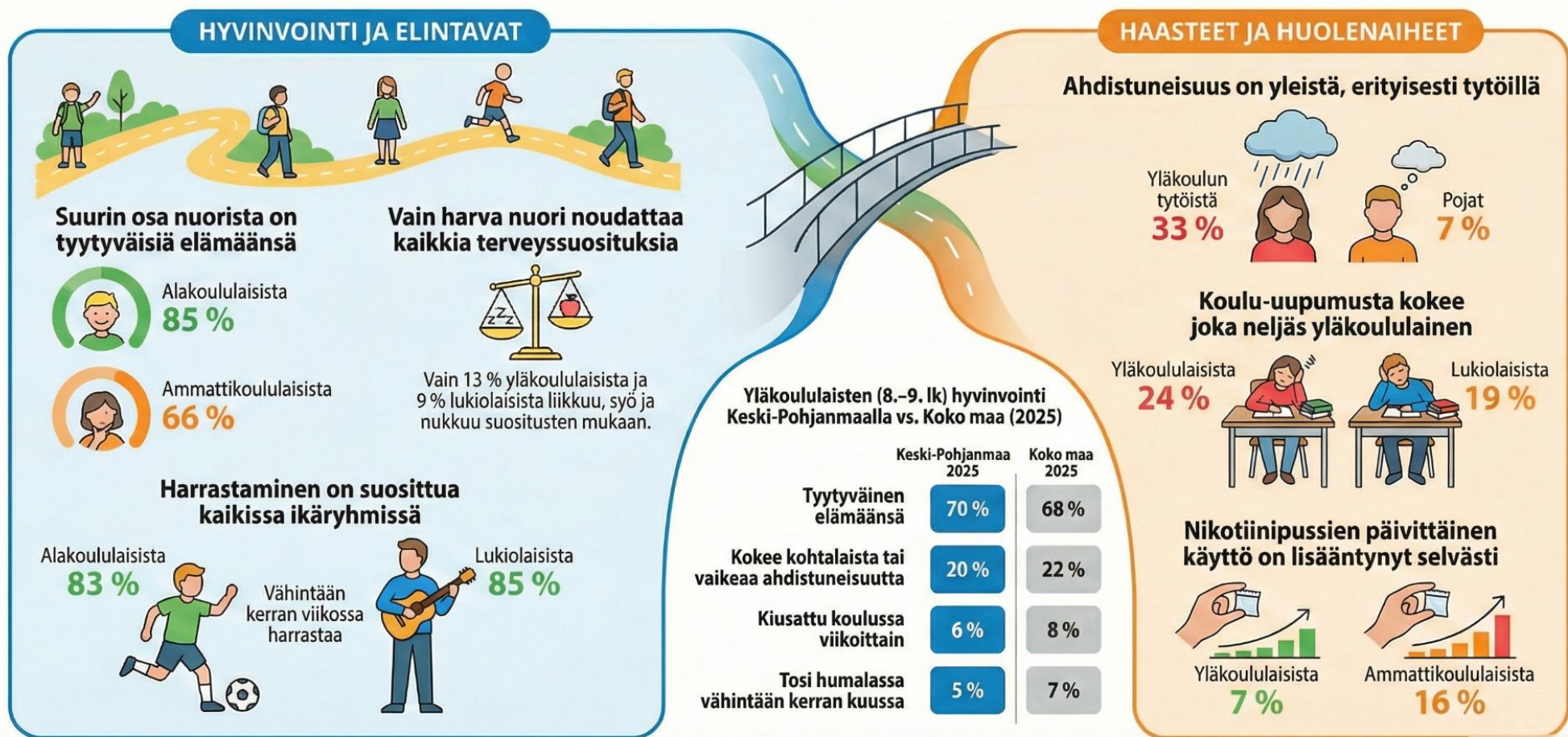
Lasten ja nuorten määrä vähenee vuoteen 2040 mennessä noin 3,5 %. Väestöennusteiden mukaan pitkään jatkunut laskusuunta jatkuu myös tulevina vuosikymmeninä. Kehitys ei ole uusi ilmiö: määrä on vähentynyt tasaisesti 1990-luvulta lähtien, ja sekä historiallinen tieto että tuoreimmat ennusteet osoittavat selkeää alenevaa trendiä.

Keski-Pohjanmaa:
22 % väestöstä on 0-17-
vuotiaita
Koko maa: 18 % väestöstä on
0-17-vuotiaita

Kunta	0- 17 -vuotiaat
Kokkola	10 454
Kannus	1 123
Kaustinen	882
Perho	748
Toholampi	606
Veteli	505
Halsua	162
Lestijärvi	120

Lasten ja nuorten hyvinvointi Keski-Pohjanmaalla 2025, poimintoja Kouluterveyskyselystä

Keski-Pohjanmaan Kouluterveyskyselyn 2025 keskeisimmät tulokset: Lasten ja nuorten hyvinvointi, terveys ja elintavat

Kouluterveyskyselyn 2025 keskeisimmät tulokset: Lasten ja nuorten hyvinvointi, terveys ja elintavat

Hyvinvointi ja elintavat

Suurin osa nuorista on tyytyväisiä elämäänsä:

- alakoululaisista 85 %
- ammattioppilaitosopiskelijoista 66 %

Vain harva nuori noudattaa kaikkia terveys-suosituksia:

Vain 13 % alakoululaisista ja 9 % yläkoululaisista liikkuu, syö ja nukkuu suositusten mukaisesti.

Harrastaminen on suosittua kaikissa ikäryhmissä:

- alakoululaisista 83 % harrastaa vähintään kerran viikossa
- lukiolaisista 85 % harrastaa vähintään kerran viikossa

Yläkoululaisten (8.–9. lk) hyvinvointi

- Tyytyväinen elämäänsä: 70 % Keski-Pohjanmaalla / 68 % koko maassa
- Kohtuullista tai vaikeaa ahdistuneisuutta: 22 % Keski-Pohjanmaalla / 20 % koko maassa

Haasteet ja huolenaiheet

Ahdistuneisuus on yleistä, erityisesti tytöillä:

- yläkoulun tytöistä 33 %
- yläkoulun pojista 7 %

Koulu-uupumusta kokee joka neljäs yläkoululainen:

- yläkoululaisista 24 %
- lukiolaisista 19 %

Nikotiinituotteiden päivittäinen käyttö on lisääntynyt:

- yläkoululaisista 7 %
- ammattioppilaitosopiskelijoista 16 %

Uupunut koulutyöhön: 26 % Keski-Pohjanmaalla / 26 % koko maassa

Tosi huonosti nukuttuja öitä vähintään kerran kuussa: 5 % Keski-Pohjanmaalla / 7 % koko maassa

Huolet lapsista ja nuorista Keski-Pohjanmaalla

Nuorten oma ääni:

(Nuorisovaltuusto 9/2025 Mentimeter-kysely, n=12)

- Uupumus, ahdistuneisuus, somepaineet ja yksinäisyys ovat yleisimpiä nuorten kokemia haasteita
- Koulu ja sosiaaliset paineet kuormittavat. Koulutehtävien deadlinet, joukkoon sopeutuminen ja koulunkäynnin mielekkyys aiheuttavat stressiä.
- Rahatilanne kotona, mielenterveysongelmat ja aamulla herääminen haastavat.
- Yleinen turvattomuus ja epävakaus yhteiskunnassa. Huoli maailmantilanteesta, leikkauksista opiskelijoilta, ilmastonmuutoksesta ja suvaitsemattomuudesta.

Ammattilaisten näkemys

(Webropol-kysely 9/2025, n=23)

- Mielenterveyden haasteet ovat lisääntyneet valtavasti. Myös erilaiset riippuvuudet ja ylisukupolvinen huono-osaisuus ovat merkittäviä ongelmia
- Fyysinen hyvinvointi on heikentynyt. Lasten ja nuorten ylipaino on yleisempää ja toimintakyky alle valtakunnallisen keskiarvon.
- Harrastamisen eriarvoisuus ja arjen liikkumattomuus. Pitkät etäisyydet ja maksut estävät osallistumista, ja arjen aktiivisuus on vähentynyt.
- Vanhemmuuden puute ja palvelujärjestelmän pirstaleisuus ovat merkittävä ongelma.

Alueen väestön havainnot

(Voxit-kysely 11/2025, n=334)

- ”Minua huolestuttaa nuorten syrjäytyminen” – 80 % samaa mieltä.
- ”Minua huolestuttaa lasten ja nuorten liikkumattomuus” – 87 % samaa mieltä.
- ”Lasten ja nuorten energiajuomien saatavuutta pitää rajoittaa ikärajalta” – 87 % samaa mieltä.
- ”Lapsille ja nuorille on tarjolla riittävästi matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja” – vain 25 % samaa mieltä, 39 % erimieltä, 34 % ohitti.
- ”Oppilaitoksissa on riittävästi tukea mielen hyvinvointiin” – 41 % samaa mieltä, 28 % eri mieltä.

Yhteistyö lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi

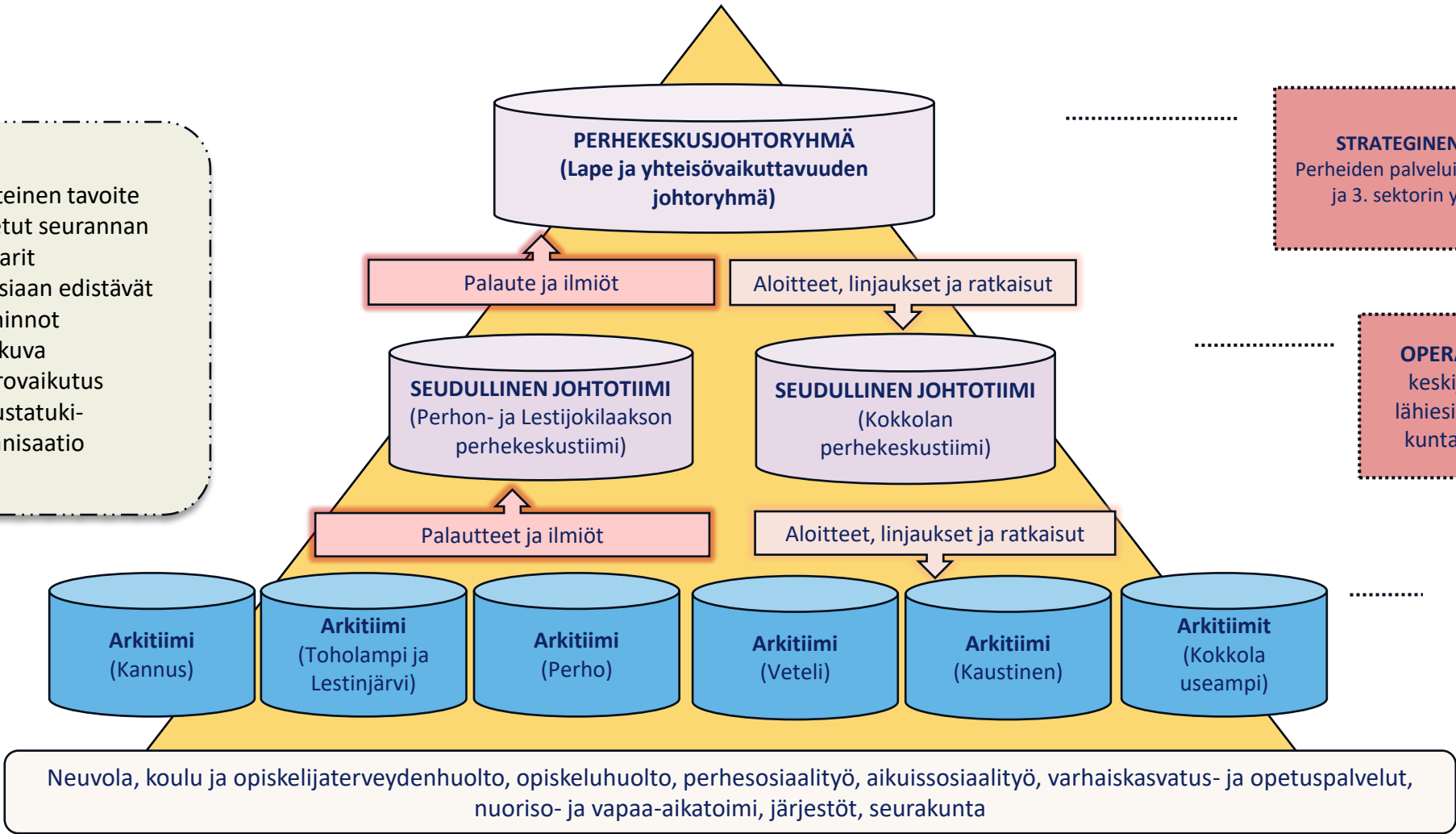
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen hyvinvointialueella perustuu moniammatilliseen ja monitoimijaiseen yhteistyöhön. Yhteistyötä toteutetaan sekä viranomaisten kesken hyvinvointialueella ja kunnissa sekä yhdessä palveluja tuottavien yhteisöjen, järjestöjen, yritysten, seurakuntien ja perheiden kanssa. Tavoitteena on varmistaa, että lasten ja nuorten kasvuolot sekä heidän tarvitsemansa palvelut muodostavat eheän, oikea-aikaisen ja vaikuttavan kokonaisuuden.
- Keskeisiä yhteistyörakenteita ovat esimerkiksi moniammatilliset työryhmät, palvelutarpeen arvioinnin tiimit, varhaisen tuen verkostot sekä yhteiset toimintamallit, jotka ohjaavat palveluiden järjestämistä lapsen ja perheen kokonaisvaltainen tilanne huomioiden.
- Järjestöt, seurakunnat, vapaaehtoistoimijat ja muut lasten ja nuorten kanssa työskentelevät yhteisöt muodostavat tärkeän osan ennaltaehkäisevää työtä. Hyvinvointialue tekee yhteistyötä näiden toimijoiden kanssa esimerkiksi matalan kynnyksen palveluissa, harrastus- ja vapaa-ajan toiminnan koordinoinnissa, kokemusasiantuntijuuden hyödyntämisessä, vertaistukitoiminnan järjestämisessä sekä nuorten osallisuuden vahvistamisessa. Säännölliset yhteistyötapaamiset, kumppanuussopimukset ja yhteiset kehittämishankkeet tukevat suunnitelmallista ja pitkäjänteistä yhteistyötä.
- Eri toimijoiden välistä tiedonvaihtoa toteutetaan lain sallimissa rajoissa. Hyvinvointialueella on määritelty yhteiset toimintamallit esimerkiksi varhaiseen tukeen, huolen puheeksi ottamiseen, palveluohjaukseen, monialaiseen palvelutarpeen arviointiin sekä lastensuojeluilmoitusten ja –yhteydenottojen käsittelyyn. Nämä mallit tukevat sitä, että lapsi ja nuori saavat tarvitsemansa avun viiveettä, ja että vastuunjako eri toimijoiden välillä on selkeä.
- Keskeinen osa yhteistyötä on lasten, nuorten ja heidän perheidensä osallisuuden varmistaminen. Heitä kuullaan palveluiden suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Hyvinvointialue hyödyntää esimerkiksi asiakasraateja, nuorisovaltuuston näkemyksiä, palautekanavia ja kyselyjä sekä kokemusasiantuntijoiden osallistumista palveluiden kehittämiseen.

Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät sekä ongelmia ehkäisevät palvelut

- Soiten lasten, nuorten ja perheiden palvelut tarjoavat hoitoa ja apua monenlaisiin elämäntilanteisiin niin lapsen sairastuessa kuin perheen tarvitessa tukea arkeen. Syksyllä 2024 Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen aiempi sosiaali- ja perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluja integroinut perheiden palvelujen toimialue hajautettiin. Lapsiperheiden ja nuorten sosiaalipalvelut ja opiskeluhoitopalvelut sijoitettiin sote-keskuksen alaisuuteen.
- Perheiden ohjautumista palveluihin tukevat alueen omat matalan kynnyksen sähköinen kanava Apunappi sekä Perheluuri. Monialaista yhteistyötä on sitouduttu rakentamaan ja edistämään yhteisövaikuttavuus –viitekehityksen mukaisesti. Yhteisövaikuttavuus antaa toimivat raamit monialaiselle yhteistyölle ja sen puitteissa yhteistyötä voidaan tehdä tavoitteellisesti yhdessä toimialoista riippumatta. Yhteisövaikuttavuustyön johtamisen, kehittämisen ja käytännöntyön implementointimalli on kuvattu seuraavalla dialla ja toimintamalli on edelleen muotoutumassa lähivuosien aikana.
- Perhekeskusverkoston alueelliset kohtaamispaikat toimivat Kaustisella, Kannuksessa ja Kokkolassa. Kaikille avointa, matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoimintaa järjestetään hyvinvointialueen omassa toimipisteessä Kokkolassa ja useissa järjestöjen kohtaamispaikoissa. Kohtaamispaikkoina toimivat Koivutupa, Silta Yhteisöklubi, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kaustisen yhdistys sekä Kannuksen seurakunta.
- Lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen asiakasmäärät ovat suuria. Vuonna 2024 perustettiin lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuus –avohoitoyksikkö. Lasten ja nuorten päihdehoitoa organisoitiin uudelleen siten, että perustason ammattilaiset voivat toteuttaa lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdehoitoa. Mielenterveyttä tuetaan Lapset puheeksi –toimintamallilla ja kouluissa koulupsykkareiden avulla.
- Syksyllä 2025 uudistettiin nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalveluita perustamalla Nuorten vastaanotto eli NuoVa-tiimi, joka tarjoaa alaikäisille suunnattua matalan kynnyksen tukea kouluissa ja tarvittaessa myös nuoren kotona. Uudistuksen myötä palveluiden saatavuutta ja ennaltaehkäisevää tukea on parannettu koko alueella, erityisesti nuorille, joilla on haasteita mielenterveyden, päihteiden ja arjenhallinnan kanssa.
- Neljävuotiaiden laajojen määräaikaisten neuvolatarkastusten peittävyys oli maan viidenneksi suurin vuonna 2024. (80,2 %, koko maassa 60,6 %). Äitiysneuvolan määräaikaista tarkastuksia toteutui maan keskiarvoa vähemmän.
- Alueen rokotuskattavuudet olivat vuonna 2024 Manner-Suomen pienimpiä. Vuonna 2022 syntyneistä lapsista maan suurin osuus (3,7 %) olivat kokonaan rokottamattomia.
- Kouluterveydenhuollon käyntejä toteutui vuonna 2024 eniten koko maassa ja koulukuraattorin vastaanotolle pääsi helposti.

- Yhteinen tavoite
- Jaetut seurannan mittarit
- Toisiaan edistävät toiminnot
- Jatkuva vuorovaikutus
- Taustatuki-organisaatio

STRATEGINEN JOHTO
Perheiden palveluiden, kuntien ja 3. sektorin ylin johto

OPERATIIVINEN JOHTO
keskijohto/ alueelliset lähiesimiehet palveluista kunta, sote ja 3.sektori

ARJEN TYÖN TIIMIT
Palveluiden toimijat alueittain

Hyvinvointialueen, kuntien ja 3. sektorin yhteisövaikuttavuustyön johtamisen, kehittämisen ja käytännöntyön implementoinnin rakenne (Luonnos, toiminta muotoutumassa)

Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät sekä ongelmia ehkäisevät palvelut Keski-Pohjanmaalla

Diaan koottu esimerkkejä lasten ja nuorten hyvinvointia tuottavista tahoista Keski-Pohjanmaan alueella. Tahojen välillä on paljon keskinäistä yhteistyötä.

Hyvinvointialueen lasten ja nuorten palvelut, nähtävillä Soiten kotisivuilla: www.soite.fi	Kaupungit ja kunnat	3. Sektori ja seurakunnat	
<p>Perhekeskuspalvelut Neuvolapalvelut Ehkäisyneuvola</p> <ul style="list-style-type: none"> • Äitiys- ja lastenneuvolat • Perheneuvolat • Neuvolapsykologi • Perhevalmennus <p>Perhetukipalvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lapsiperheiden palveluohjaus • Lapsiperheiden kotipalvelu • Perhetyö • Parisuhteen tukeminen ja eropalvelut • Tukihenkilö- ja tukiperhetoiminta • Ankkuri • Adoptioeuvonta <p>Sähköinen perhekeskus</p> <p>Opiskeluhoito</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koulukuraattorit • Koulupsykologit <p>Kouluterveydenhuolto</p> <p>Opiskeluterveydenhuolto</p> <p>Koulupsyykkarit</p> <p>Nuova-nuorten vastaanottopalvelut</p> <p>Lastensuojelun palvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lastensuojeluilmoitus • Lastensuojelun avohuolto • Lastensuojelun sijaishuolto 	<ul style="list-style-type: none"> • Lastensuojeluyksikkö Saraste • Lastensuojelun jälkihuolto • Kokemusta rikkaammat –nuorten vertaistukifoorumi • Tehostettu perhetyö <p>Lastenvalvoja Kohtaamispaikat</p> <p>Vammaispalvelut</p> <p>Terveys- ja sairaanhoitopalvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lasten päivystys • Lasten sairaala • Lasten kotisairaala • Lastenosasto ja vauvateho • Lasten ja nuorten poliklinikka • Syömishäiriötiimi Verso • Nepsy-tiimi • Lastenpsykiatria • Nuorisopsykiatria <p>Lääkinnällinen kuntoutus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle 18-vuotiaiden kuntoutuspalvelut <p>Vastaanottopalvelut Suun terveydenhuolto</p> <p>Tarmoa Nuorisovaltuusto</p>	<p>Kokkola Kannus Kaustinen Halsua Lestijärvi Toholampi Perho Veteli</p> <ul style="list-style-type: none"> • Varhaiskasvatus ja esiopetus • Perusopetus • Ammatillinen koulutus • Lukiokoulutus • Korkeakoulutus • Kokkolan seudun opisto <p>Nuorisopalvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nuorisotilat ja talot • Nuorten tapahtumat ja harrastevuorot • Liikkuva nuorisotyö • Koulunuorisotyö • Ankkuritiimi • Etsivä nuorisotyö <p>Työllisyyspalvelut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohjaamot <p>Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Kulttuuripalvelut Liikuntapalvelut Viestintä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seurakunnat • Vanhempainyhdistykset • Kosti ry Yhteisöklubi Silta • Kokkolan ensi- ja turvakoti ry • FinFami Pohjanmaa ry • Mello ry • Ehjä ry • Nuorisokeskus Villa Elba • Mannerheimin lastensuojeluliitto • Kokkolan Pelastakaa lapset ry • Kepli – Keski-Pohjanmaan liikunta ry • Urheiluseurat • 4H-yhdistykset • Familiar ry • Kokkolan seudun omaishoitajat ja läheiset ry • Keski-Pohjanmaan omaishoitajat ry • Kokkolan kehitysvammaisten tuki ry • Keski-Pohjanmaan Neuroyhdistys ry • Suomen Kielipolku • Ykspihlajan Asukasyhdistys • Lähellä.fi

Lastensuojelu

Indikaattori	Kokoma	Soite
0 - 17-vuotiaat lapset, joista on tehty lastensuojeluilmoitus, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)	10,7 %	10,4 %
1.10.-31.3.2025 aikana lakisääteisen 7 arkipäivän kuluessa aloitetut lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, %	92,7 %	90,0 %
1.10.-31.3.2025 aikana lakisääteisen 3 kk:n kuluessa valmistuneet lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, %	88,7 %	51,5 %
1.4.-30.9.2025 aikana lakisääteisen 7 arkipäivän kuluessa aloitetut lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, %	94,6 %	84,4 %
Huostassa vuoden aikana olleet 0-17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL) 2024	1,0 %	0,8 %
Kiireellisesti vuoden aikana sijoitettuna olleet 0-17 vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)	0,5 %	0,4 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)	1,6 %	1,4 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17-vuotiaat, joiden sijoituspaikkana laitos, % kaikista kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista (THL) 2024	49,2 %	34,9 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17-vuotiaat, joiden sijoituspaikkana perhe, % kaikista kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista (THL) 2024	41,6 %	55,5 %
Lasten, nuorten ja perheiden sosiaalihuollon avopalvelujen ja lastensuojelun nettokäyttökustannukset yhteensä, euroa/ alle 18-vuotiaat	2149,9	1471,8

- Lastensuojeluilmoitusten kohteena olevien lasten osuus vuonna 2024 oli 10,4 %, mikä vastaa maan keskitasoa.
- Lasten, nuorten ja perheiden sosiaalihuollon palvelujen ja lastensuojelun kustannukset olivat vuonna 2024 maan pienimpiä, myös palvelutarpeeseen suhteutettuna. Tätä selittää kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten pieni osuus, perhehoidon maan suurin ja laitoshoidon pienin osuus.
- Lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnin aloittamisessa ja valmistumisessa lakisääteisissä määrärajoissa on ollut haasteita. Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden asiakasmäärä on ollut keskimäärin 23 asiakasta.
- Lastensuojeluilmoitusten ensiarviointi (7vrk) tehdään 2026 vuoden alusta alkaen koko Soiten alueella lapsiperheiden palveluohjauksesta. Kokkolassa perhesosiaalityön ja lastensuojelun tiimejä tullaan yhdistämään ja muodostamaan alueellisia tiimejä, jotka työskentelevät alueilla tehden yhdennettyä lastensuojelutyötä. Vastaavat tiimit toimivat jo Perhonjokilaaksossa ja Lestinjokilaaksossa sekä Isokylän alueella Kokkolassa sekä vuoden 2026 alusta alkaen Piispanmäen alueella. Tämä muutos pohjautuu yhteisövaikuttavuuden viitekehukseen.

Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteena kaikenikäisten kohdalla on edistää eri toimenpiteillä terveellisiä **elintapoja, mielen hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä arjen turvallisuutta**. Lisäksi erityishuomiona on **hyvinvointi- ja terveysterojen kaventaminen ja HYTE-kertoimen edistäminen**

Terveelliset elintavat - lapset, nuoret ja perheet

Vaikuttavuusmittareina käytetty seuraavia: MOVE, liikkuminen, elintavat, koululounas, hampaidenharjaus, nikotiiniuotteet, alkoholi, huumeiden käyttö ja peliriippuvuus. Kaikki Keski-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelman seurantaindikaattorit löytyvät seuraavasta linkistä: [Hyte-mittaristo Keski-Pohjanmaa Microsoft Power BI –sivulla.](#)

Päätavoitteet lapsille ja nuorille:		Päätoimenpide lapsille ja nuorille:	
<ul style="list-style-type: none"> Lasten ja nuorten terveystaidot paranevat Lasten ja nuorten päivittäinen liikkuminen lisääntyy Terveyserot kaventuvat erityisesti haavoittuvissa perheissä 		<ul style="list-style-type: none"> Lisätään lasten ja nuorten arkeen terveellisiä elämäntapoja tukevia rakenteita ja mahdollisuuksia 	
Välitavoite	Toimenpide	Vastuutaho/yhteistyö	Toimenpidemittari
Terveyttä edistävät elintavat vahvistuvat (liikunta, ravitseminen, uni)	<ul style="list-style-type: none"> Puheeksiotto, neuvonta ja -ohjaus lapsiperheille ja nuorille; ohjataan tarvittaessa liikuntaneuvojille, ravitsemusterapeuteille ja ryhmiin. Koulutukset ja osaamisen lisääminen Tehdään lapsille ja nuorille suunnattuja some-kampanjoita, haasteita ja materiaalia 	<ul style="list-style-type: none"> Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, neuvolat, vastaanotot, suun terveydenhuolto, kuntoutus, hyvinvointialueen elintapavalmentajat ja kuntien liikuntaneuvojat, TKIO ja osallisuus, yhteistyö: järjestöt (esim. Martat) ja kunnat Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, Neuvola, Lapsiperheiden ja nuorten sosiaalipalvelut ja opiskeluhoito, koulutuspalvelut, TKIO ja osallisuus Viestintä, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, TKIO ja osallisuus, yhteistyö: kunnat ja järjestöt 	<ul style="list-style-type: none"> Raskausdiabeteksen toteamisen jälkeinen elintapaneuvonta (HYTE-kerroin), Elintapavalmennusten ja liikuntaneuvontojen määrät Koulutusten määrä ja osallistujat Somenäkyvyys, tykkäykset, jaot, haasteisiin osallistumiset
Arkiliikunta ja liikuntaharrastukset lisääntyvät ja mahdollistuvat kaikille lapsille ja nuorille -> Liikkuminen lisääntyy vähän liikkuvien ja liikkumattomien parissa	<ul style="list-style-type: none"> MOVE-mittausten hyödyntäminen Liikunta kytketään osaksi mielenterveyden ja perheiden hyvinvoinnin tukemista Kannustetaan omaehtoisen koulumatka- ja arkiliikuntaan Tiedotetaan matalan kynnyksen ryhmistä ja mahdollisuuksista saada tukea harrastukseen 	<ul style="list-style-type: none"> Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, yhteistyö: koulut, Kepli Lapsiperheiden ja nuorten sosiaalipalvelut ja opiskeluhoito, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut Lapsiperheiden ja nuorten sosiaalipalvelut ja opiskeluhoito, koko hyvinvointialue Soiten viestintä, kunnat, lapsiperheiden ja nuorten sosiaalipalvelut ja opiskeluhoito, aikuissosiaalityö 	<ul style="list-style-type: none"> Move-prosessi hyväksytty ja otettu käyttöön kyllä/ei Toimenpidettä toteutettu kyllä/ei Toimeentulotukipäätökset lasten ja nuorten harrastamiseen Viestinnän määrä
Lasten ja nuorten suun terveys paranee	<ul style="list-style-type: none"> Koululuennot 3. lk ja tapahtumat (elintavat, säännöllinen hampaiden hoito, vaikutus terveyteen) Lasten ja nuorten määräaikaistarkastuksissa suun terveyden puheeksiotto/ohjaus 	<ul style="list-style-type: none"> Suun terveydenhuolto Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, neuvolat, yhteistyö suun terveydenhuolto, neuvoloiden, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> 3. lk. koululuentojen määrät, oppilasmäärät Hampaidenharjausaktiivisuus (1-, 3-, 5-, 7-, 9-, 11- ja 14-vuotiaille terveystarkastukset), Lifecare –tilastointi
Ehkäistään päihteiden käytön aloitusta ja nuorten riippuvuuskäyttäytyminen vähenee (alkoholi, nikotiiniuotteet, huumeet, peli/nettiriippuvuus)	<ul style="list-style-type: none"> Edistetään puheeksiottoa, ohjausta ja seuranta Tuen ja palveluiden saavutettavuuden parantaminen Koulutukset ammattilaisille. Tiedon ja osaamisen lisääminen ammattilaisille ja vanhemmille. Positiivinen viestintä Kehitetään ja osallistutaan verkostoyhteistyöhön Kehitetään sisäistä tiedolla johtamista ja raportointia 	<ul style="list-style-type: none"> Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, neuvola, suun terveydenhuolto, TKIO ja osallisuus. Yhteistyö: Kunnat, EHYT ry, Kokkolan ensi- ja turvakoti Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, neuvola, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut, TKIO ja osallisuus. Koulutuspalvelut, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, neuvola, TKIO ja osallisuus. Yhteistyö: Kunnat, EHYT ry Viestintä, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, neuvola, TKIO ja osallisuus, Yhteistyö: MiePäVäki, verkostotyöryhmä Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, neuvola, TKIO ja osallisuus Yhteistyö: MiePäVäki, verkostotyöryhmä Tilastotiimi ja TKIO ja osallisuus, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, neuvola 	<ul style="list-style-type: none"> Puheeksiotto, mini-interventoiden määrä Hoitoon pääsy, matalan kynnyksen tukipalvelut Koulutusten määrä/osallistujat Viestinnän määrä/kampanjat/tapahtumat Yhteishankkeet, yhteistyöryhmät Tiedolla johtamisen toimenpiteet

Mielen hyvinvointi – lapset, nuoret ja perheet

Vaikuttavuusmittareina käytetty seuraavia: mielenterveyshäiriöt, positiivinen mielenterveys, huoli mielialasta, koulu-uupumus ja ahdistuneisuus.

Kaikki Keski-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelman seurantaindikaattorit löytyvät seuraavasta linkistä: [Hyte-mittaristo Keski-Pohjanmaa Microsoft Power BI –sivulla.](#)

Päätavoitteet lapsille ja nuorille:		Päätoimenpide lapsille ja nuorille:	
<ul style="list-style-type: none"> Mielenterveyden ongelmien varhainen tunnistaminen paranee ja hoitoon pääsy nopeutuu. Lasten ja nuorten kokema stressi ja ahdistus vähenevät. Perheiden ja yhteisöjen tuki vahvistuu, mikä lisää turvallisuuden tunnetta. 		<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan lasten ja nuorten psyykkistä hyvinvointia varhaisella tuella, ennaltaehkäisevillä toimilla ja helposti saavutettavilla mielenterveyspalveluilla. 	
Välitavoite	Toimenpide	Vastuutaho/yhteistyö	Toimenpidemittari
Lapset ja nuoret saavat varhaisessa vaiheessa tukea ja apua mielenterveyteen	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään palveluohjausta ja hoidon tarpeen arviointia joustavaksi. Hyödynnetään porrastettuja palvelumalleja ja terapiatakuuta alle 23-vuotiaille. 	<ul style="list-style-type: none"> Lapsiperheiden ja nuorten sosiaalipalvelut ja opiskeluhoito, lapsiperheiden palveluohjaus, lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut Lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut, avohoito 	<ul style="list-style-type: none"> Varhaisen tuen perheohjauksen asiakasmäärät, Apunappi, Lapset puheeksi – menetelmä, Nuorten navi, IPC-ohjaus, LOOH=lasten ohjattu omahoito Terapiatakuu, määrääjät
Lasten, nuorten ja vanhempien positiivinen mielenterveys ja voimavarat vahvistuvat	<ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan vanhempien ja perheiden voimavaroja Tarjotaan matalan kynnyksen ryhmiä, kohtaamispaikkoja ja toimintaa Infopisteet kouluille, joihin työstetään/jaetaan koululaisille materiaalia positiivisesta mielenterveydestä, alueen HYTE-palveluista, sote-palveluista ym. Käytetään psykososiaalisia menetelmiä 	<ul style="list-style-type: none"> Neuvolat, kouluterveydenhuolto, Lapsiperheiden ja nuorten sosiaalipalvelut ja opiskeluhoito ja kaikki sote-toimijat Nuova, vammaispalvelut, aikuissosiaalityö, yhteistyö: Koulut, nuorisopalvelut, oppilaskunnat, järjestöt, seurakunnat Lasten ja nuorten mielenterveys ja riippuvuuspalvelut, Lapsiperheiden ja nuorten sosiaalipalvelut ja opiskeluhoito Lasten ja nuorten mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut, avohoito 	<ul style="list-style-type: none"> Toimenpiteiden toteutuminen Ryhmiä/kerhojen/kohtaamispaikkojen määrät/osallistujamäärät Infopisteet kouluilla käytössä, kyllä/ei, Menetelmien hyödyntäminen: esimerkiksi ALL=ahdistuksen lyhyt interventio, Cool Kids=ahdistuksen hoito-ohjelma
Lapset ja nuoret pääsevät palveluihin aikarajassa palvelulupauksen mukaisesti	<ul style="list-style-type: none"> Tehostetaan hoidon tarpeen arviointia ja palveluihin pääsyä määrääjoissa 	<ul style="list-style-type: none"> Lapsiperheiden ja nuorten sosiaalipalvelut ja opiskeluhoito, lapsiperheiden palveluohjaus, lastensuojelu, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut, lastenpsykiatria, vastaanottopalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Hoitotakuu ja määrääjät

Osallisuus ja yhteisöllisyys – lapset, nuoret ja perheet

Vaikuttavuusmittareina käytetty seuraavia: osallisuuden kokemus, nuorisotyöttömien osuus, syrjäytymisriskissä olevat nuoret ja terveystarkastuksista pois jääneiden tuen tarpeen arvio. Kaikki Keski-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelman seurantaindikaattorit löytyvät seuraavasta linkistä: [Hyte-mittaristo Keski-Pohjanmaa Microsoft Power BI –sivulla.](#)

Päätavoitteet lapsille ja nuorille:		Päätoimenpiteet lapsille ja nuorille:	
<ul style="list-style-type: none"> Nuorten osallistuminen päätöksentekoon ja harrastuksiin kasvaa Nuorten syrjäytyminen vähenee 		<ul style="list-style-type: none"> Luodaan yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa Puututaan syrjäytymiseen ja yhteiskunnan ulkopuolelle jäämiseen 	
Välitavoite	Toimenpide	Vastuutaho/yhteistyö	Toimenpidemittari
Lapset, nuoret ja perheet saavat äänensä kuuluviin	<ul style="list-style-type: none"> Lapsiin ja perheisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi otetaan systemaattiseksi osaksi päätöksentekoa ja toimintaa hallinnon kaikilla tasoilla. Selvitetään lapsibudjetoinnin mahdollisuuksia Soitessa. Hyödynnetään nuorisovaltuuston, oppilaskuntien ja vanhempain- ja asiakasraatien/kokemusasiantuntijoiden näkemyksiä palveluiden kehittämisessä Asiakaspalautteiden hyödyntäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Aluevaltuusto, aluehallitus ja Soiten virkamiesjohto Aluevaltuusto, aluehallitus ja Soiten virkamiesjohto TKIO ja osallisuus, Kunnat, koulut ja oppilaitokset TKIO ja osallisuus, koko hyvinvointialue 	<ul style="list-style-type: none"> Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) käytössä kyllä/ei, määrät Lapsibudjetointi käytössä, kyllä/ei Osallistujamäärät ja kokoontumiskerrat, Lasten ja nuorten osallisuuden kokemus (osallisuusindikaattori) Asiakaspalautteet, NPS
Nuoret saavat tukea siirtymävaiheeseen oppivelvollisuuden jälkeen -> ehkäistään ja vähennetään syrjäytymistä	<ul style="list-style-type: none"> Varmistetaan, että jokaisella peruskoulun päättäneellä on toisen asteen koulutuspaikka. Selvitetään NEET-nuorten tuen tarve (HYTE-kerroin) ja kirjataan koodi Vahvistetaan jälkihuoltoa ja tarjotaan asumisen, opiskelun ja toimeentulon tukea 18-23 –vuotiaille, erityisesti sijaishuollosta siirtyville. 	<ul style="list-style-type: none"> Opiskeluhoolto, Nuova-tiimi, kuntoutusohjaus, yhteistyö: koulut Aikuissosiaalityö, Nuova-tiimi Lastensuojelun jälkihuolto, aikuissosiaalityö 	<ul style="list-style-type: none"> NEET-nuorten määrä, Nuorisotyöttömät% 18-24 –vuotiaat, Syrjäytymisriskissä 18-24-vuotiaat HYTE-kertoimen tulosindikaattori Jälkihuollon toimenpiteet
Lasten ja nuorten koulupoissaolot vähenevät	<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään alueellinen toimintamalli koulupoissaoloihin 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteisövaikuttavuuden työryhmät, yhteistyö: koulut, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto 	<ul style="list-style-type: none"> Alueellinen toimintamalli koulupoissaoloihin suunniteltu, kuvattu ja käytössä, kyllä/ei
Lapset, nuoret ja perheet saavat tukea varhaisessa vaiheessa	<ul style="list-style-type: none"> Selvitetään lastenneuvolan ja kouluterveydenhuollon terveystarkastuksista poisjääneiden tuen tarve 	<ul style="list-style-type: none"> Lapsiperheiden palveluohjaus, Lastenneuvolat, Kouluterveydenhuolto, tilastotiimi, TKIO ja osallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> HYTE-kertoimen prosessi-indikaattorit

Turvallinen arkiympäristö – lapset, nuoret ja perheet

Vaikuttavuusmittareina käytetty seuraavia: fyysisen uhan kokemus, fyysisen väkivallan kokemus, koulukiusaaminen, seksuaalinen häirintä, mpr-rokotuskattavuus ja vammat ja myrkytykset. Kaikki Keski-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelman seurantaindikaattorit löytyvät seuraavasta linkistä: [Hyte-mittaristo Keski-Pohjanmaa Microsoft Power BI –sivulla.](#)

Päätavoitteet lapsille ja nuorille:		Päätoimenpiteet lapsille ja nuorille:	
<ul style="list-style-type: none"> Lasten ja nuorten luottamus palveluihin ja ympäristöön vahvistuu Fyysiset ja digitaaliset ympäristöt ovat turvallisempia 		<ul style="list-style-type: none"> Taataan lapsille ja nuorille fyysisesti, psyykkisesti ja digitaalisesti turvallinen arki, jossa liikkumisympäristöt, oppimisympäristöt ja palvelut tukevat hyvinvointia. 	
Välitavoite	Toimenpide	Vastuutaho/yhteistyö	Toimenpidemittari
Lasten, nuorten ja perheiden fyysinen, psyykinen ja digitaalinen turvallisuus vahvistuu	<ul style="list-style-type: none"> Edistetään puheeksiottoa, ohjausta ja seuranta Koulutukset ja osaamisen lisääminen ammattilaisille, lähisuhdeväkivaltatyön avainhenkilömallin kehittäminen ja toteuttaminen alueella Viestintä Kehitetään ja osallistutaan verkostoyhteistyöhön Kehitetään sisäistä tiedolla johtamista ja raportointia MARAK-toimintamalli toiminnassa 	<ul style="list-style-type: none"> Lapsiperheiden ja nuorten sosiaalipalvelut ja opiskeluhoito, koko hyvinvointialue, TKIO ja osallisuus. Yhteistyö: Kunnat, Kokkolan ensi- ja turvakoti ry Koulutuspalvelut, koko hyvinvointialue, TKIO ja osallisuus. Yhteistyö: Kunnat, Kokkolan ensi- ja turvakoti ry Viestintä, koko hyvinvointialue, TKIO ja osallisuus. Yhteistyötahot: MiePäVäki verkostotyöryhmä Yhteisövaikuttavuus johtoryhmä, koko hyvinvointialue, TKIO ja osallisuus. Yhteistyö: MiePäVäki verkostotyöryhmä Tilastotiimi ja TKIO ja osallisuus, koko hva MARAK ohjaus- ja työryhmä 	<ul style="list-style-type: none"> Puheeksioton kirjaaminen, väkivallan kartoituslomakkeen hyödyntäminen Koulutusten määrä/osallistujat Viestinnän määrä/kampanjat/tapahtumat Yhteishankkeet, yhteistyöryhmät Tiedolla johtamisen toimenpiteet MARAK toiminta
Lasten ja nuorten kiusaamis-, väkivalta- ja häirintäkokemukset vähenee	<ul style="list-style-type: none"> Varhainen puuttuminen, Kiva koulu – toimintamalli, väkivallan tunnistamisen ja puuttumisen malli sekä Barnabus-malli on käytössä ja yhteistyötä tehdään poliisin kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, Perhetukipalvelut, Nuova-tiimi, Ankkuri-toiminta, yhteistyö: kunnat, vanhemmat, Ensi- ja turvakoti 	<ul style="list-style-type: none"> Toimintamallit käytössä koko hyvinvointialueella, kyllä/ei, toimenpiteet kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi

Suunnitelman toteutus ja seuranta

- Hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteita Soitessa. Seuranta perustuu suunnitelmaan kirjattuihin tavoitteisiin, toimenpiteisiin ja mittareihin. Jokainen vastuutaho raportoi edistymisestä sovitun aikataulun mukaisesti, ja koottu arviointi liitetään osaksi hyvinvointialueen vuosittaista hyvinvointiraportointia, joka esitetään aluevaltuustolle.
- Arvioinnissa hyödynnetään ajantasaista tilannekuvaa lasten ja nuorten hyvinvoinnista kansallisia mittareita, kuten Kouluterveyskyselyn tuloksia, Sotkanet-indikaattoreita, Terve Suomi –kyselyä ja HYTE-kertoimen seurantatietoa. Näiden avulla tarkastellaan tavoitteiden etenemistä ja tehdään tarvittavat muutokset toimenpiteisiin.
- Suunnitelman toteutumista seurataan sekä tehtyjen toimenpiteiden etenemisen että niiden vaikuttavuuden näkökulmasta – erityisesti sen osalta, miten toimet näkyvät lasten ja nuorten hyvinvoinnissa. Hyvinvointialueen velvollisuutena on järjestämislain mukaisesti seurata asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja niihin vaikuttavia tekijöitä sekä raportoida näistä säännöllisesti.
- Suunnitelman kokonaisarviointi tehdään valtuustokauden lopussa, jolloin tarkastellaan tavoitteiden toteutumista, toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä resurssien riittävyttä. Arviointi muodostaa perustan seuraavan suunnitelmakauden valmistelulle, jossa hyödynnetään kertyneet kokemukset, seurantatieto ja osallisuuden kautta nousseet kehittämistarpeet.

Lähteet ja liitteet

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021). [Linkki lakiin Finlex-verkkopalvelun sivuilla.](#)
- Lastensuojelulaki (417/2007). [Linkki lakiin Finlex-verkkopalvelun sivuilla.](#)
- Kallinen, K., Nikupeteri, A., Laitinen, M., Lantela, L., Turunen, T., Nurmi, H., & Leinonen, J. (2021). Lasten arjen hyvinvoinnin tekijät. *Kasvatus & Aika*, 15(2), 4–21.
- Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite (2025). Voxit-kysely HYTE-teemalla, syksy 2026.
- Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite (2025). Webropol-kysely. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutumisen arviointi ja uuden suunnitelman valmistelu 8/2025.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)(2025). Kouluterveyskyselyn tulokset 2025. [Linkki kouluterveyskyselyn sivulle Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen verkkosivuilla.](#)
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)(2025). Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella. Alueellinen asiantuntija-arvio, syksy 2025.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). (2025) Sotkanet-indikaattorit.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). (2025) Sotokuva-KUVA-mittariston indikaattorit.
- Tilastokeskus (2024). Väestötilastot, väestöennuste.
- Valtioneuvosto: Kansallisen lapsistrategian toimeenpanosuunnitelma hallituskaudella 2023-2027. Valtioneuvoston julkaisu 2024:52.
- Suomen Unicef: YK:n yleissopimus lasten oikeuksista.
- Valtioneuvosto (2021). Lapsistrategia.
- Valtioneuvosto (2024). Lapsistrategian toimeenpanosuunnitelma 2024-2027.